

Okoljski nasvet

S 1. januarjem 2022 stopijo v veljavo nove zahteve

Uredba o embalaži in odpadni embalaži določa izhodišča ne le za odpadno embalažo, ampak tudi za embalažo, ki vstopa na trg. Nova uredba zaostruje zahteve za označevanje embalažnih materialov.

Antonija Božič Cerar, Služba za varstvo okolja GZS

Foto: Zare Modic

Nova Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo, ki je bila objavljena v prvi polovici aprila letos, podobno kot prej veljavna, določa zahteve za embalažo, ki jo zavezanci dajo na trg v Sloveniji. Največjo spremembo na tem področju prinaša predvsem 9. člen nove uredbe, ki zapoveduje zahteve za označevanje embalaže. Po stari uredbi je bila odločitev o označevanju prostovoljna, pri čemer so morali zavezanci, če so se zanj odločili, upoštevati oznake določene v Odločbi Komisije 97/129/ES o določitvi sistema prepoznavanja embalažnih materialov. Prav v povezavi z zahtevami obveznega označevanja embalaže dobivamo največ vprašanj s strani naših članov, saj nove zahteve stopijo v veljavo z začetkom prihodnjega leta, kar je razmeroma kratko obdobje za uvedbo sprememb, ki jih to označevanje terja.

Ministrstvo za okolje in prostor smo zaprosili za dodatna pojasnila z vidika praktičnega izvajanja nove zahteve. Te delno vplivajo tudi na nekoliko drugačen način poročanja zavezancev in vodenja evidenc, ki jih uvaja nova uredba.

Pojasnila MOP glede novih zahtev

Z 9. členom nove uredbe je izveden prenos 8. člena Direktive 94/62/ES, ki se glasi: »Za lažje zbiranje, ponovno uporabo in predelavo, vključno z recikliranjem, je za prepoznavanje in razvrščanje v zadevni gospodarski panogi na embalaži navedena vrsta uporabljenega(-ih) embalažnega(-ih) materiala(-ov) na podlagi Odločbe Komisije 97/129/ES. Ustrezna oznaka je nameščena na sami embalaži ali na etiketi. Biti mora jasno vidna in dobro čitljiva. Oznaka je primerno trajna in trpežna tudi po odprtju embalaže.«

Uredba poleg zahtev glede označevanja določa še druge zahteve za embalažo v njeni proizvodnji, pri uvozu prazne embalaže ter pri embaliranju izdelkov (7. do 13. člen). Ostale zahteve iz tega sklopa so enake kot v prej veljavni Uredbi o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

Pravne osebe in s. p., ki uvažajo prazno embalažo v RS, proizvajajo embalažo v RS ali v RS uporabljajo embalažo za embaliranje svojih izdelkov, morajo izpolnjevati obveznosti, povezane z zahtevami za embalažo (označevanje embalaže, vsebnost nevarnih snovi v embalaži ...). Obveznosti imajo torej pridobitelji embalaže, ki embalažo uvažajo iz tretjih držav

(32. točka 3. člena), proizvajalci embalaže (37. točka 3. člena) in embalerji (8. točka 3. člena).

Označevanje embalaže je obvezno za pridobitelja embalaže, ki embalažo uvažajo iz tretjih držav, za proizvajalca embalaže in za embalerja. Pridobitelji embalaže iz držav članic ter pridobitelji embaliranega blaga nimajo te obveznosti (enako kot v prej veljavni uredbi). Označevanje embalaže je obvezno samo za materiale, ki so navedeni v Odločbi 97/129/ES. Embalaže, ki je izdelana iz drugih materialov (pojavljajo se zlasti novi plastični polimeri), ni treba označiti.

Ukrep obveznega označevanja je ukrep za doseganje ciljev recikliranja (novi, višji cilji, nov način preverjanja njihovega doseganja). Oznake materialov na embalaži namreč niso namenjene potrošnikom, ampak osebam, ki ravnaajo z odpadki. Neoznačeno embalažo je težko ustrezno sortirati, za uspešno recikliranje pa je nujno sortiranje po posameznih embalažnih materialih (ni dovolj sortiranje na plastiko/kovine/kompozite ...). Sortiranje po embalažnih materialih iz Odločbe 97/129/ES je za družbe za ravnanje z odpadno embalažo (oz. njihove podizvajalce) obvezno in ni novost nove uredbe – šesti odstavek 40. člena nove uredbe/šesti odstavek 39. člena prej veljavne uredbe.

Spremembe 15. člena glede vodenja evidence o embalaži, dani na trg v RS, so povezane s spremembami pri preverjanju doseganja ciljev recikliranja (6. in 6.a člen Direktive 94/62/ES ter Odločba 2005/270/EU o določitvi preglednic za sistem zbirke podatkov na podlagi Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži – zlasti drugi odstavek 6.c člena te odločbe).

Posebnosti kompozitnih materialov

Kompozitna embalaža (12. točka 3. člena) in embalaža, sestavljena iz več kot enega materiala (7. točka 3. člena), se v evidenci od 1. julija 2021 vodita ločeno od druge embalaže, po posameznih embalažnih materialih, pri čemer se ne upošteva material, ki predstavlja manj kot 5 % skupne mase embalažne enote – maso tega materiala se prišteje k masi prevladujočega materiala.

Zahteve iz Uredbe o embalaži in odpadni embalaži ne vplivajo na izpolnjevanje zahtev po Uredbi o okoljski datjavi zaradi nastajanja odpadne embalaže oz. niso povezane z izpolnjevanjem zahtev iz Uredbe o tej okoljski datjavi. [gg](#)

Na GZS smo pripravili knjižico z enostavnimi navodili o bistvenih zahtevah za embalažo, ki so zapisane v členih 7. do vključno 13. nove uredbe. Zahteve za označevanje so predstavljene na strani 56 imenovane knjižice.

